

آسیب‌های روانی در عملیات جنگی زیردریایی

محمد رضا ابراهیمی*، محسن مرادی نیا، امیر خوشوقتی، علی مهدوی، عباس امید، پرویز دباغی، ناصر گودرزی،
منوچهر برگی، فرهاد آوخ

*فلوشیپ روانپزشکی نظامی، عضو هیات علمی گروه روانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی آجا

شکی وجود ندارد که آسیب‌هایی که گاهی پرسنل سرویس زیردریایی متحمل می‌گردند، به همان اندازه آسیب‌هایی که دیگر گروهها در جنگ متحمل می‌شوند، بزرگ می‌باشد. در اثر شرایط خاص عملیات جنگی زیردریایی، یک سری صدمات و آسیب‌های روانپزشکی مشاهده گردیده است. معمولاً در حملات بمب‌های زیر آبی متوالی ۲۴ ساعته، مواردی همچون اختلالات خفیف شکمی، همراه با حالت تهوع، دردهای شکمی، اسهال خفیف، اسیدوز و سردرد با بهبودی سریع بدون درمان مشاهده می‌گردید. گاهی پس از حملات بمب‌های زیر آبی کل خدمه دچار اختلال اشتها می‌شدند. حملات تهوع با استفراغ، استفراغ خونی، بیخوابی، عصبانیت، سرگیجه، مشاهده نقاطی در جلو چشم از جمله دیگر علائمی بودند که پس از حملات بمب‌های ضدزیردریایی مشاهده می‌گردید. این شرایط نه تنها در افراد نسبتاً بی‌تجربه بلکه در افرادی هم که قبلاً تجربه شرکت در عملیات جنگی زیر دریایی را داشتند رخ می‌داد. ناظرین پزشکی خاطر نشان نموده‌اند که اضطراب روانی در عملیات زیردریایی‌ها بسیار شایع است و اینکه یک ناظر آموزش دیده در طول هر حمله به ضدزیردریایی قطعاً علائم واقعی را در بسیاری از افراد خدمه شناسایی خواهد نمود. با این وجود، احتمالاً برخی اختلالات خفیف مشاهده شده واکنش عادی و معقولی به این وضعیت و شرایط باشد. با اینحال، واضح است که تنها واکنش‌های تداخل کننده با عملکرد افراد در ارتباط با وظایف خود ثبت شده است. واضح است که عملیات زیردریایی وضعیت روانی و عاطفی را دچار اختلال می‌سازد. دلایل زیر بطور خلاصه، به ویژه در سایه برنامه ریزی برای وضعیت‌های اضطراری ملی آتی حائز اهمیت می‌باشد:

- ۱- انتخاب پرسنل مناسب برای عملیات زیردریایی؛
 - ۲- آموزش مناسب به پرسنل زیردریایی؛
 - ۳- تقویت روح صمیمیت و یگانگی دسته جمعی و روح رفاقت در پرسنل زیردریایی؛
 - ۴- معاینه جسمی قبل و پس از گشت برای تعیین آمادگی جسمانی جهت ادامه وظایف در زیردریایی‌ها؛
 - ۵- استفاده کافی از کمپ‌های استراحت مابین گشت‌ها و تعویض افراد برای تجدید نیرو و روحیه؛
 - ۶- اطمینان به زیردریایی‌ها، افسران آنها و دیگر پرسنل و همکاران.
- کلمات کلیدی:** طب زیرسطحی، زیردریایی، آسیب روانی، عملیات جنگی.